

PROPOSTA DE MOCIÓ PER A:

DECLARACIÓ DEL MUNICIPI DE _____ ZONA LLIURE DE TRANSGÈNICS

ATÈS QUÈ:

Respecte els riscos

- Diferents estudis adverteixen dels riscos per a la biodiversitat i la salut dels consumidors que suposen el cultiu a l'aire lliure dels Organismes Modificats Genèticament (OMG), i defensen l'aplicació del principi de precaució, conscients dels seus efectes imprevisibles i irreversibles que cap autoritat científica pot invocar conèixer.
- S'han documentat diferents varietats de cultius OMG d'elevada toxicitat, d'alguna de les quals s'ha prohibit el cultiu i comercialització després d'haver estat autoritzades varies campanyes.
- Fins el moment no s'han trobat barreres efectives per al confinament de cultius d'OMG a l'aire lliure que evitin la dispersió i transmissió per pol·linització a cultius no transgènics, males herbes o flora silvestre.
- En els darrers temps s'han donat a Catalunya diferents casos de contaminació genètica que impedeixen el dret d'agricultors i consumidors a cultivar i alimentar-se de productes lliures d'OMG, i amenacen la conservació de les varietats tradicionals.

Respecte la implantació de cultius d'OMG

- Més de 20 anys després de la creació de la primer cultiu OMG, a l'actualitat les 90 milions d'Ha OGM cultivades al món presenten només dues característiques: el 71% presenten tolerància a herbicides i el 18% expressen una toxina bacteriana insecticida (Bt). El 11% restant presenten les dues característiques.
- Els principals cultius d'OMG comercialitzats corresponen soja (amb 54,4 milions d'Ha), blat de moro (21,2 milions d'Ha), cotó (9,8 milions d'Ha) i colza (4,6 milions d'Ha). L'arròs GM es cultiva comercialment a l'Iran des del 2004, a la Xina s'està donant un gran desenvolupament i a Mèxic s'estan detectant nombroses partides d'arròs amb contaminació per varietats MG.
- L'Estat Espanyol, des del 1998 és el país pioner en la UE en la introducció de cultius transgènics a escala comercial. Al 2007 ja supera les 75.000 has de panís MG (Modificat Genèticament) concentrades principalment a les CCAA d'Aragó i Catalunya.
- A Catalunya, durant l'any 2006 la superfície cultivada de panís transgènic van superar el 40% de les 49.000 ha totals. Durant el 2007, només a Lleida, representa el 60% de les 26.000 has conreades

Respecte els drets i garanties

- La pol·linització a varietats no transgèniques, la maquinària de collita compartida i la barreja habitual del gra als magatzems, fan impossible la producció de panís garantit lliure d'OMG, i per tant la coexistència d'ambdós tipus de cultius.
- El 18 d'abril del 2004 entrà en vigència a la UE el reglament relatiu als aliments i pinsos modificats genèticament i la seva traçabilitat i etiquetat, que contempla greus excepcions com permetre que els aliments o pinsos que continguin OMG en una proporció menor al 0,9% no hagin de ser identificats en l'etiquetatge, a més que els productes d'animals que hagin estat alimentats amb OMG tampoc s'etiquetin.

- La legislació espanyola en matèria de transgènics en la Llei 9/2003 per la que s'estableix el règim jurídic de la utilització confiada, alliberació voluntària, comercialització d'OMG, que transposa, la Directiva comunitària 2001/18/CE, ni ha definit Zones Lliures de Transgènics (ZLT) com un instrument possible a l'hora de garantir sistemes productius sense transgènics, ni tampoc la llibertat d'elecció de consumidors i productors de les regions.
- Vint regions europees han signat la "Carta de regions i d'autoritats locals d'Europa sobre la coexistència entre OGM i els conreus tradicionals i biològics", (País Basc, la Bretanya, País de Gales, Salzburg, La Toscana, la Sardenya, etc.) on es consideren que les recomanacions de la UE per evitar la possible contaminació són insuficients i no garanteixen el dret a estar lliure de transgènics.

Respecte els antecedents de Zones Lliure de Transgènics

- A la Unió Europea, més de 170 regions i 4500 governs o entitats locals, mitjançant processos de decisió participativa, s'han declarat Zona Lliure de Transgènics, prohibint el cultiu comercial i experimental d'OMG en el seu territori (dades de l'any 2006).

En són exemples: a França 1.250 municipis, 15 regions i 5 departaments; a Itàlia 1.806 municipis (el 80% del territori italià), 14 regions i 27 províncies; a Grècia les 54 prefectures (tot l'estat); al Regne Unit 60 àrees que apleguen més de 15 milions d'habitants; a Alemanya s'ha creat 50 zones mitjançant acords entre agricultors; a Portugal, la regió de l'Algarbe; a Bèlgica 1.250 municipis.

- A Espanya s'ha declarat Zones Lliures de Transgènics les CCAA d'Astúries, el País Basc i les Balears i diferents municipis de Múrcia, Andalússia i Castella-La Mancha (30 a nivell estatal).
- A Catalunya ja s'han declarat Zones Lliures de Transgènics els municipis de Valls, Ripoll, Rubí, Vilafranca del Penedès i Castellserà.

Respecte les repercussions socioeconòmiques

- La propietat intel·lectual de les llavors MG pertany a les empreses transnacionals que les tenen patentades conjuntament al seu paquet tecnològic associat (herbicides, adobs, etc.). Els agricultors així perden el dret a ressebra, i les comunitats veuen compromesa la seva sobirania alimentària respecte la producció d'aliments i llavors.
- En l'actual context agrari, l'augment de preus dels cereals i la demanda de gra de panís, obra la possibilitat de diversificació productiva en zones de monocultiu tradicional, però també a la implantació irreversible de cultius d'OMG.
- El cultiu d'OMG provoca reaccions adverses en un gran sector de consumidors y d'entitats socials que demanden una moratòria a la seva introducció i un ampli debat.
- El producte d'origen geogràfic només te sentit si va lligat a una aposta per la qualitat del producte i la conservació dels valors mediambientals i culturals del territori. Això esdevé un imperatiu en àrees d'especial interès ecològic. Des de els propi sector agropecuari es reconeix l'efecte negatiu que pot tenir sobre la qualitat i l'imatge dels productes agraris de les Terres de l'Ebre la implantació de cultius d'OMG.
- La creació de Zones Lliures de Transgènics obre un potencial de comercialització de producció certificada lliure de contaminació genètica com a valor afegit diferencial per al gros de consumidors que refusen els OMG en la seva alimentació.

PERQUÈ

- El cultiu d'OMG no aporta, en aquests moments, cap avantatge social ni mediambiental que compensi els seus riscos, i que cap problema agronòmic o alimentari requereix del seu us.
- L'extensió dels cultius transgènics no respon a una necessitat socialment compartida.
- La nostra voluntat és apostar pel desenvolupament d'una agricultura respectuosa amb el medi, que incorpori pràctiques sostenibles, en un context de model econòmic i territorial equilibrat amb les altres activitats que s'hi desenvolupin (pesca, turisme, etc.)

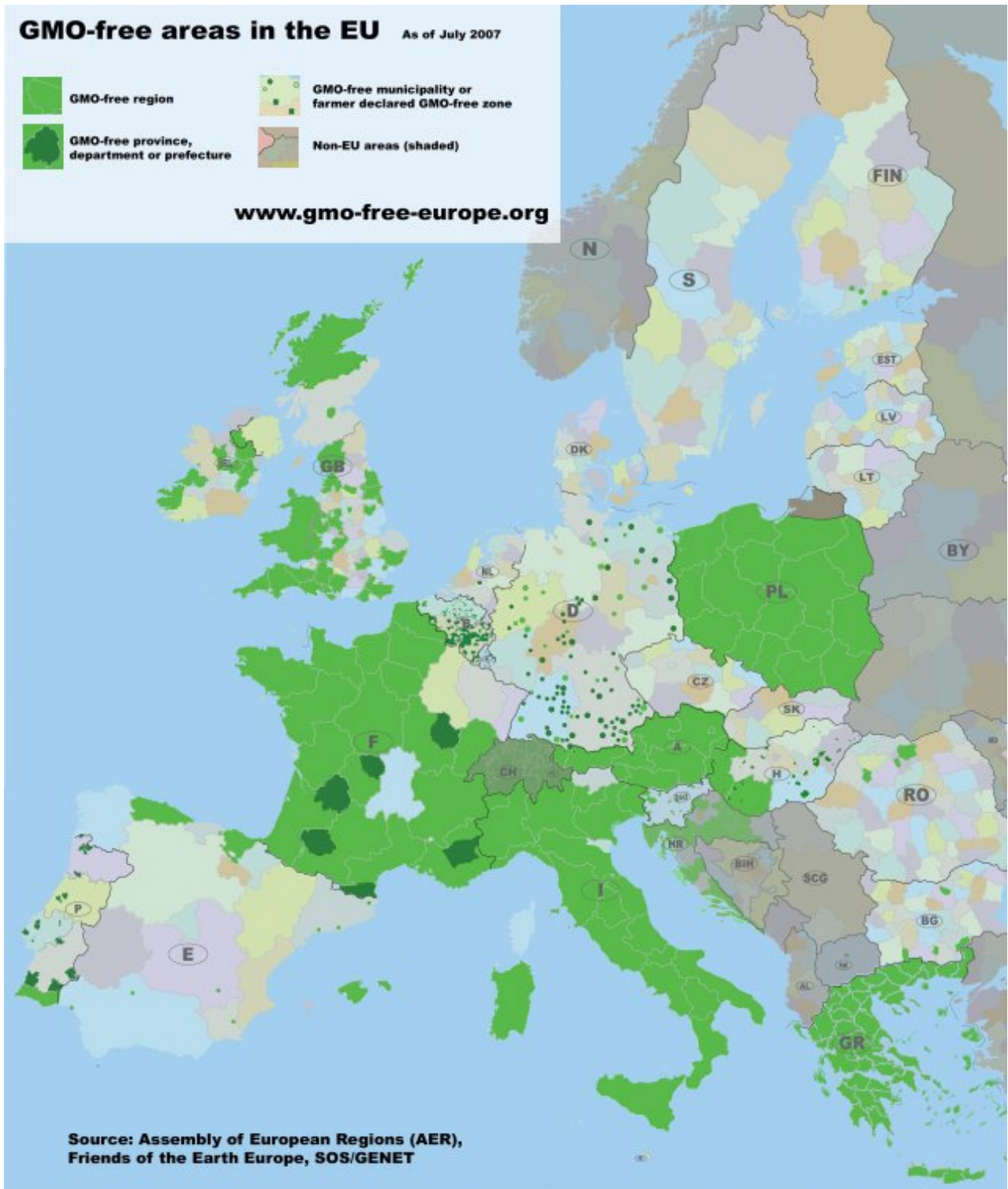
Per tot això, invocant el principi de precaució que ha de guiar les decisions polítiques, el Plenari de l'Ajuntament de _____

ACORDA:

1. Declarar el Municipi de _____ Zona Lliure de Transgènics, el que suposa que no s'hi podrà cultivar cap OMG (Organisme Modificat Genèticament¹). L'ajuntament farà tot el possible per assolir aquest objectiu mitjançant campanyes de sensibilització i a través de totes les eines legals.
2. Demanar al Govern de la Generalitat que el declari Catalunya Zona Lliure de transgènics.
3. Demanar al Govern de l'Estat Espanyol i a la Generalitat de Catalunya la no autorització de la coexistència dels cultius transgènics amb altres formes de producció agrària.
4. Establir un protocol de control i informació sobre el conreu, emmagatzematge, i consum de productes modificats genèticament.

¹ Un organisme modificat genèticament (OMG) o transgènic és un organisme el material genètic del qual ha estat modificat mitjançant tècniques d'enginyeria genètica, ja sigui suprimint un gen, modificant-lo o agregant-li un d'una altra espècie.

Annex 1: Zones Lliures de Transgènics a Europa (Juliol 2007)

Annex 2:

Referències d'efectes sobre el mediambient, la salut i els recursos agrícoles

Contaminació genètica en el 75% de les mostres de pinso destinats a ramaderia ecològica. *Consell Català de la Producció Agrària Ecològica, 2007.*

Contaminació genètica de la varietat Panís del Queixal del Centre de Conservació de Biodiversitat Cultivada de Manresa, pel transgènic BT176, prohibit a Espanya des del 2005 i a Estats Units des del 2001. *Agro-cultura n.28.*

Toxicitat en fetge i ronyons pel transgènic MON863. Dept. Engeneria Genètica Univ. de Caen (França) a *Archives of Environmental Contamination and Toxicology.*

Generació de resistències de l'eruga del cotò MG resistent a l'eruga. *Proceedings of the National Academy of Science, n.94.*

Generació de resistències de barrinador del panís al Bt. *ITG-Agricola Navarra al Congreso de entomologia aplicada, 2001.*

Mortalitat d'insectes depredadors de plagues alimentades amb OGM. *Environmental Entomology, n.27*

Transferència de gens colza transgènica resistents a herbicides, a plantes silvestres. *BCPC Symposium proceedings, n.72. American Journal of Botany, n.81.*

Increment de l'ús d'insecticides lligat a l'ús de OMG. *Pesticide outlook vol.5*

Menor rendiment productiu dels cultius MG. *USA/ERS Economic Information Bulletin n.11. Agronomy Journal n.93, Grupo de trabajo de fitosanitarios MAPA, 2001. Navarra agrària, varis núm. 1999-2001.*

Al·lèrgies degudes a la producció de noves proteïnes per cultius MG en aliments (cas Starlinks, EUA, 2000) y en poblacions veïnes als cultius (Filipines, 2003). *Greenpeace.*

Annex 3: Taula de Varietats MG autoritzades a l'Estat Espanyol

Font: Buen,M. i Sastre,A (2006) *Zones Lliures de Transgènics a Europa*. Facultat Ciències. UAB

VARIETATS DE BLAT DE MORO TRANSGÈNIC AUTORIZADES PER AL SEU CONREU A ESPANYA (2006)					
Varietat	Empresa sol·licitant	Event	Inclusió Registre de Varietats. Ordre:	Exclusió Registre de Varietats Espanya. Ordre:	Catàleg Europeu
Compa CB	Novartis (Syngenta)	Bt 176	7052 de 23 de març de 1998	APA/2628/2005 de 28 de juliol	
Jordi CB	Novartis (Syngenta)	Bt 176		APA/2628/2005 de 28 de juliol	
Brama	Syngenta	Bt 176	APA/620/2003, de 27 de febrer	APA/2628/2005 de 28 de juliol	
Aliacon Bt	Limagrain	Mon 810			SI
Aristis Bt	Nickerson Sur (Limagrain) / Senasa	Mon 810			SI
DKC6575	Dekalb (Monsanto)	Mon 810			SI
PR33P67	Pioneer Hi-Bred (DuPont)	Mon 810			SI
Sansone Bt	Procase	Bt 176	APA/314/2004, de 4 de febrer	APA/3826/2004 de 29 d'octubre	
Escobar	Syngenta	Bt 176		APA/2628/2005 de 28 de juliol	
Campero	Advanta (FOX Paine)	Mon 810			SI
Cuartal Bt	Arlesa (Euralis)	Mon 810			SI
DKC6550	Dekalb (Monsanto)	Mon 810			SI
Gambier Bt	Nickerson Sur (Limagrain) / Senasa	Mon 810			SI
Jaral Bt	Semillas Fitó	Mon 810			SI
PR32P76	Pioneer Hi-Bred (DuPont)	Mon 810			SI
Protect	Koipesol	Mon 810			SI
Bacila		Mon 810	APA/2628/2005 de 28 de juliol		??
DKC4442YG	Dekalb (Monsanto)	Mon 810			??

DKC5784YG	Dekalb (Monsanto)	Mon 810			??
DKC6041YG	Dekalb (Monsanto)	Mon 810			??
FOGGIA		Mon 810			??
HELEN BT	Advanta	Mon 810			??
PR32R43	Pioneer Hi-Bred (DuPont)	Mon 810			??
PR32W04	Pioneer Hi-Bred (DuPont)	Mon 810			??
PR34N44	Pioneer Hi-Bred (DuPont)	Mon 810			??
PR36R11	Pioneer Hi-Bred (DuPont)	Mon 810			??
RIGLOS BT		Mon 810			??
SF1035T	Semillas Fitó	Mon 810			??
SF1036T	Semillas Fitó	Mon 810			??
SF1112T	Semillas Fitó	Mon 810			??
BOLSA	Pioneer Hi-Bred (DuPont)	Mon 810		Catàleg Nacional França	SI
DK 513	Dekalb (Monsanto)	Mon 810			SI
ELGINA	Pioneer Hi-Bred (DuPont)	Mon 810			SI
LÉVINA	Pioneer Hi-Bred (DuPont)	Mon 810			SI
NOVELIS	Pau Semences (Euralis)	Mon 810			SI
OLIMPICA	Pioneer Hi-Bred (DuPont)	Mon 810			SI

Bt 176 Modificació: CG 00256-176 / Característica introduïda: Bt Cry1A (b) / Autoritzat UE Decisió 97/98/CE (23-01-97)

Mon 810 Mon 810 / Bt Cry1A(b) / Autoritzat UE Decisió 98/294/CE (22-04-98)